

**Արմավիրի մարզի Արմավիրի քաղաքային համայնքի
(բնակավայրի)
գլխավոր հատակագծի նախագծի կազմը
Տեքստային մաս**

	Նախաբան	1
1	Արմավիրի դիրքը մարզի տարաբնակեցման համակարգում	2
2	Նախորդ գլխավոր հատակագծի իրացման վերլուծություն	3
3	Արմավիրի քաղաքային համայնքի /բնակավայրի/ տարածքի համալիր վերլուծություն և գնահատում	10
3.1	Բնական պայմաններ	10
3.1.1	Կլիմայական բնութագիր	10
3.1.2	Կենսաբազմազանություն, բուսական և կենդանական աշխարհ	11
3.1.2.1	Բուսական աշխարհ	11
3.1.2.2	Կենդանական աշխարհ	12
3.1.3	Օգտակար հանածոներ	14
3.1.4	Արմավիր քաղաքի տարածքի ինժեներա-երկրաբանական պայմանները	14
3.1.4.1	Ֆիզիկա - աշխարհագրական բնութագիրը	14
3.1.4.2	Երկրաբանա-լիթոլոգիական կառուցվածքը	15
3.1.4.3	Հիդրոերկրաբանական պայմանները	16
3.1.4.4	Ինժեներա-երկրաբանական շրջանացում	19
3.1.4.5	Ակտիվ խզվածքները և սեյսմատեկտոնական պայմանները	21
3.1.4.6	Ելակետային սեյսմիկ վտանգի գնահատում	24
3.1.4.6.1	Գրունտային պայմանների ազդեցությունը սեյսմիկ վտանգի վրա	25
3.1.4.6.2	Գործիքային գրանցումներ	25
3.1.4.6.3	Գրունտների սեփական տատանումների գործիքային գրանցումներ	30
3.1.4.6.4	Կատարված աշխատանքների արդյունքները	32
3.2	Հատակագծային կառուցվածքը և տարածքների փաստացի օգտագործումը	33
3.2.1	Բնակավայրի գործառական և ծավալատարածական կառուցվածքը	33
3.2.2	Բնակավայրի հողեր և քաղաքամերձ գոտիներ	34
3.2.3	Բնակարանային ֆոնդ և բնակչություն	34
3.2.4	Վարչական համակարգի, առևտրի և սպասարկման ոլորտ	35
3.2.5	Առողջապահական, կրթական, մշակութային և մարզական համակարգեր	36
3.2.6	Արդյունաբերություն, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողեր	36
3.2.7	Էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի և կոմունալ ենթակառուցվածքի հողեր	37
3.2.8	Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր	37
3.2.9	Հատուկ նշանակության հողեր	38
3.2.10	Հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր	38
3.2.11	Անտառային, ջրային, պահուստային հողեր	38
3.2.12	Հողօգտագործումն ըստ սեփականության ձևերի	38
3.2.13	Ճանապարհային ցանց և տրանսպորտի ներկա վիճակը	39
3.2.14	Կանաչապատման առկա ցուցանիշներ	42
3.2.15	Ինժեներական ենթակառուցվածքներ ներկա վիճակը	42
3.2.15.1	Ջրամատակարարում և ջրահեռացում (կոյուղի)	43
3.2.15.2	Էլեկտրամատակարարման ներկա վիճակը	43
3.2.15.3	Ջերմամատակարարում	44
3.2.15.4	Գազամատակարարման ներկա վիճակը	44
3.2.15.5	Կապը	44
4	Շրջակա միջավայրի համալիր վերլուծություն	45
4.1	Նպատակը և խնդիրները	45
4.2	Տարածքի ընդհանուր էկոլոգիական բնութագիրը	45
4.2.1	Ինժեներա-էկոլոգիական բնութագրերը	45
4.2.2	Տարածքի տնտեսության ներկա իրավիճակի բնութագիրը և զարգացման հեռանկարները	48

4.3	Արմավիր քաղաքի շրջակա միջավայրի ներկա իրավիճակը	48
4.3.1	Մթնոլորտային օդի պահպանություն. Մեթոդակարգային մոտեցումներ	48
4.3.1.1	Մթնոլորտի աղտոտվածության ներկա իրավիճակը	49
4.3.1.2	Մթնոլորտի աղտոտման աղբյուրները	49
4.3.2	Տարածքի համալիր էկոլոգիական գնահատականը	52
4.4	Մակերևութային և ստորերկրյա ջրերի պահպանություն	53
4.4.1	Մեթոդակարգային հիմնավորում	53
4.4.2	Քաղաքի ջրամատակարարման և կոյուղու ներկա իրավիճակը	53
4.4.2.1	Ջրամատակարարումը	53
4.4.2.2	Ջրահեռացում (կոյուղի)	53
4.4.2.3	Մակերեսային ջրերի հեռացումը	54
4.4.2.4	Աղտոտման հիմնական աղբյուրները	54
4.4.2.5	Ջրային միջավայրը աղտոտող ձեռնարկությունների բնութագիրը	54
4.4.2.6	Տարածքի բնութագիրը մակերևութային և ստորերկրյա ջրերի իրավիճակով	56
4.4.2.7	Քաղաքի ջրապահպան միջոցառումների հիգիենիկ էֆեկտիվության գնահատականը	57
4.5	Թափոնների կառավարում	58
4.5.1	Աղբավայրեր	58
4.5.2	Արդյունաբերական թափոններ	59
4.5.3	Օրգանական ծագման թափոններ /1/	60
4.5.4	Գերեզմանատներ	61
4.6	Հողերի պահպանություն	61
4.7	Աղմուկի մակարդակի գնահատում	62
4.8	Էլեկտրամագնիսական ճառագայթում	62
4.9	Ռադիոակտիվ ճառագայթում	63
4.10	Կանաչապատման համակարգը	63
4.11	Բնակչության կենսակերպի բժշկա-աշխարհագրական վերլուծությունը	64
4.12	Արմավիրի մարզի Արմավիր ենթատարածքի պատմա-մշակութային արժեքը և դրանց զարգացման առաջարկվող ուղղությունները	64
4.13	Լանդշաֆտի դասակարգում, գոտիներ և տեսակներ	68
5	Արմավիրի մարզի Արմավիր քաղաքային համայնքի /բնակավայրի/ տարածքային զարգացման հիմնական դրույթները	74
5.1	Համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ռազմավարությունը և հիմնական նպատակները	74
5.2	Համայնքի տարածքային զարգացման կազմակերպում	76
5.2.1	Հատակագծային կառուցվածքի զարգացում	76
5.2.2	Բնակելի ֆոնդի զարգացում և տեղաբաշխում	77
5.2.3	Արմավիրի հասարակական կենտրոնի համակարգի զարգացում	80
5.2.4	Բնակչության առաջնային հասարակական սպասարկման համակարգ	80
5.2.5	Արդյունաբերական և կոմունալ ենթակառուցվածքի զարգացման կազմակերպում	82
5.2.6	Ճանապարհային ցանցի ու տրանսպորտի զարգացում	83

5.2.6.1	Փողոցային ցանցի զարգացման հեռանկարները	84
5.2.6.2	Հասարակական տրանսպորտի երթևեկության կարգավորում	86
5.2.6.3	Անհատական օգտագործման տրանսպորտի կայանատեղերի հաշվարկ և տեղաբաշխում:	86
5.2.7	Կանաչապատ տարածքների զարգացում	87
5.2.8	Ինժեներական ենթակառուցվածքներ	88
5.2.8.1	Ջրամատակարարման նորմերը և հաշվարկային ժամանակաշրջանի ջրապահանջը	89
5.2.8.2	Ջրամատակարարման համակարգը և գոտիները	90
5.2.8.3	Ներքաղաքային բաշխիչ ցանց	90
5.2.8.4	Ջրահեռացում (կոյուղի)	90
5.2.8.5	Էներգամատակարարում	91
5.2.8.5.1	Էլեկտրամատակարարման բեռնվածքների հաշվարկը	91
5.2.8.5.2	Էլեկտրամատակարարման նախագծային առաջարկություն	92
5.2.8.6	Ջերմամատակարարում	92
5.2.8.6.1	Նախագծային առաջարկություններ	93
5.2.8.7	Գազամատակարարման հեռանկարային զարգացում	93
5.2.8.7.1	Գազի ծախսը հաշվարկային ժամանակաշրջանի համար	93
5.2.8.7.2	Գազամատակարարման նախագծային առաջարկություններ	94
5.2.8.8	Կապը	94
6	Արմավիր քաղաքի շրջակա միջավայրի կանխատեսումային ցուցանիշները և բարելավման համար նախատեսվող միջոցառումները	95
6.1	Մթնոլորտային օդի պահպանություն	95
6.2	Մթնոլորտային օդի աղտոտվածության կանխատեսվող մակարդակները	99
6.2.1	Մթնոլորտի ցրման պայմանների հաշվառումը	99
6.3	Տարածքի համալիր գնահատականը	100
6.4	Միջավայրի պահպանական միջոցառումների վերաբերյալ որոշումները	101
6.5	Մակերևութային ջրերի պահպանություն	101
6.5.1	Սևջուր գետի աղտոտվածության կանխատեսելի մակարդակը Արմավիր քաղաքի տնտեսակենցաղային արտադրական կոյուղու արտահոսքից հետո	103
6.5.2	Անձրևաջրերի արտահոսքի հետևանքով գետի աղտոտվածության կանխատեսելի մակարդակը	104
6.5.3	Ջրային ռեսուրսների պահպանական միջոցառումների վերաբերյալ հիմնական որոշումները	104
6.6	Թափոնների կառավարում	106
6.6.1	Կենցաղային թափոններ	106
6.6.2	Արդյունաբերական թափոններ	107
6.7	Հողերի պահպանություն	107
6.8	Աղմուկի մակարդակի գնահատում	108
6.9	Կանաչապատում	108
6.10	Բուսական աշխարհի պահպանության միջոցառումներ	109
6.11	Կենդանական աշխարհի պահպանության միջոցառումներ	109
6.12	Արմավիր քաղաքի էկոլոգիական ցուցանիշներ	110

7	Քաղաքիական պաշտպանության ինժեներատեխնիկական եւ արտակարգ իրավիճակների կանխարգելիչ միջոցարումները Նախաբան	112
7.1		112
7.2	Քաղաքացիական պաշտպանության ինժեներատեխնիկական միջոցառումները	112
7.2.1	Կառավարում, կապ և ազդարարում	113
7.2.1.1	Կառավարում	113
7.2.1.2	Կապ և ազդարարում	113
7.2.2	Բնակչության տարահանում	114
7.2.3	Բնակչության պատսպարում	115
7.2.4	Բնակչության ապահովում	116
7.2.4.1	Ռազմական դրության ժամանակ	116
7.2.4.2	ՀԱԷԿ-ի վթարի դեպքում	116
7.3	Արտակարգ իրավիճակների կանխարգելիչ միջոցարումները	117
7.3.1	Վտանգավոր բնական երևույթներ	117
7.3.1.1	Քաղաքի տարածքի ինժեներա-երկրաբանական պայմանները	117
7.3.1.2	Սեյսմիկ վտանգի գնահատում	117
7.3.2	Տեխնածին վտանգներ	118
7.3.2.1	Ճառագայթավտանգ օբյեկտներ	118
7.3.2.2	Քիմիական վտանգավոր օբյեկտներ	118
7.3.2.3	Տեխնածին արտակարգ իրավիճակների դեպքում բնակչության պաշտպանության միջոցառումները	119
7.3.3.	Համայնքի տարածքի հրդեհային անվտանգություն	119
7.4	Հաշվարկներ՝ ՀԱԷԿ-ի վթարի դեպքում համայնքի բնակչության ապահովման	121
7.5	Հիմնական ղեկավար իրավական փաստաթղթեր	122
8	Արմավիրի քաղաքային համայնքի /բնակավայրի/ գլխավոր հատակագծի հիմնական տեխնիկա-տնտեսական ցուցանիշներ	124
9	Արմավիրի քաղաքային համայնքի (բնակավայրի) Բաղրամյան փողոցին հարող բնակելի կառուցապատման թաղամասերի տարածքի վերակառուցման գոտիավորման նախագիծ	129
9.1	Քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի դրույթներին համապատասխանությունը	129
9.2	Բաղրամյան փողոցին հարող բնակելի կառուցապատման թաղամասերի տարածքի վերակառուցման գոտիավորմամբ թույլատրելի օգտագործման և կառուցապատման սահմանափակումների հիմնավորում	130
9.3	Գոտիների օգտագործման պայմանները. Քաղաքաշինական, բնապահպանական, պատմամշակութային, գյուղատնտեսական և այլ սահմանափակումները:	134
9.4	Թաղամասերի ինժեներական ենթակառուցվածքը: Ջրամատակարարում. Ջրահեռացում. Էլեկտրամատակարարում. Գազամատակարարում. Ջեռուցում. Աղբահեռացում.	136
10	Օգտագործված ղեկավար և մեթոդական փաստաթղթերի ցանկ	138-141

**Արմավիրի մարզի Արմավիրի քաղաքային համայնքի (բնակավայրի)
գլխավոր հատակագծի նախագծի կազմը
Գրաֆիկական մաս**

Թերթ 1	Տարածքի փաստացի օգտագործման հատակագիծ (հենակետային հատակագիծ) Մ 1:5000
Թերթ 2	Տարածքի համալիր գնահատման հատակագիծ Մ 1:5000
Թերթ 3	Տրանսպորտի ուրվագիծ Մ 1:10000
Թերթ 4	Ինժեներական ենթակառուցվածքների ուրվագիծ Մ 1:10000
Թերթ 5	Լանդշաֆտի կազմակերպման ուրվագիծ Մ 1:10000
Թերթ 6-1	Համայնքի տարածքի հողերի նպատակային և գործառական բաժանումը Մ 1:10000
Թերթ 6-2	Տարածքային զարգացման հատակագիծ Մ 1:5000
Թերթ 7	Արմավիրի քաղաքային համայնքի (բնակավայրի) դիրքը Արմավիրի մարզի տարաբնակեցման համակարգում Մ1:50000
Թերթ 8	Քաղաքամերձ գոտիներ Մ 1:10000
Թերթ 9	Պետական ցուցակում ընդգրկված պատմության և մշակույթի հուշարձանների տեղաբաշխում
Թերթ 10	Քաղաքիական պաշտպանության ինժեներատեխնիկական եւ արտակարգ իրավիճակների կանխարգելիչ միջոցառումների ուրվագիծ Բաղրամյան փողոցին հարող թաղամասերի գոտևորման նախագիծ
Թերթ Գ-1	Հենակետային հատակագիծ Մ 1:2000
Թերթ Գ-2	Գոտևորման հատակագիծ Մ 1:2000
Թերթ Գ-3	Կառուցապատման ուրվանկարի տարբերակ Մ 1:2000
Թերթ Գ-4	Կարմիր գծերի հատակագիծ Մ 1:5000
Թերթ Գ-5	Փողոցային ցանցի նշահարում Մ 1:2000
Թերթ Գ-6	Ինժեներական ենթակառուցվածքի մայրուղային գծեր Մ 1:5000
Թերթ Գ-7	Տարածքի ծավալատարածական գոտևորումը ըստ կառուցապատման տեսակների Մ 1:5000
Թերթ Գ-8	Հասարակական սպասարկման համակարգ Մ 1:5000
Թերթ Գ-9	Հասարակական տարածքներ Մ 1:5000
Թերթ Գ-10	Բնակելի կառուցապատման տարածքներ Մ 1:5000
Թերթ Գ-11	Կանաչապատման համակարգ Մ 1:5000